

Temat: **Film – twórcy i środki wyrazu. „Daleko i blisko – różne plany filmowe”.**

Pojęcia podstawowe: • kino nieme, film dźwiękowy • reżyser • scenarzysta, scenariusz, fabuła • aktor, bohater filmowy, dialogi • operator, kadr, ruch kamery • plany: ogólny, pełny, amerykański, półzbliżenie, zbliżenie, duże zbliżenie • montaż, montażysta

Cel główny:

• **określanie specyfiki i złożoności dzieła filmowego**

Cele szczegółowe:

• poznawanie twórców dzieła filmowego i określanie znaczenia ich pracy dla kształtu filmu
• określanie najważniejszych środków wyrazu charakterystycznych dla filmu, rozumienie pojęć związanych z filmem
• określanie różnych rodzajów planu filmowego i tworzenie związanego z tym cyklu kompozycji

Metody pracy: • pogadanka • **prezentacja multimedialna** • praca z tekstem • rozmowa nauczająca

• ćwiczenie plastyczne • omówienie prac

Formy pracy: • indywidualna • zbiorowa

Środki i materiały dydaktyczne: podręcznik • duża pusta rama lustra lub obrazu bądź rama zrobiona z papieru

Materiały i narzędzia uczniów: • kilka kartek z kolorowego bloku rysunkowego lub technicznego formatu A4, A3 • pastele olejne lub suche • ołówek, gumka, gumka chlebowa

Przebieg lekcji:

Nauczyciel wprowadza temat lekcji, prezentuje wybrane zdjęcia z filmów. Uczniowie czytają rozdział Film – twórcy i środki wyrazu (podręcznik, s.76–80). Nauczyciel pyta: • Jak powstaje film? Kto tworzy film? Nauczyciel wraz z uczniami omawiają złożoność dzieła filmowego oraz wymieniają czynności, które na planie filmowym wykonują przedstawiciele poszczególnych zawodów. Następnie nauczyciel omawia różne rodzaje planów filmowych na podstawie **slajdów prezentacji multimedialnej**. Stanowi to wstęp do ćwiczenia plastycznego.

Ćwiczenie: Nauczyciel zaprasza dwie osoby, z których jedna stoi nieruchomo, natomiast druga przybliży i oddala od niej trzymana w rękę ramę –

w ten sposób może wyjaśnić uczniom pojęcie różnych planów filmowych. Ćwiczenie plastyczne: Nauczyciel poleca uczniom wykonanie rysunkowych szkiców kadrów filmu.

Nauczyciel przypomina, że reżyserzy często wykonują szkice swoich pomysłów. Tak swoje wizje filmowe utrwała m.in. Andrzej Wajda. Uczniowie zaprojektują i naszkicują dwa różne kadry filmowe „Daleko i blisko – różne plany filmowe. Znaczenie otoczenia, znaczenie postaci.” Po wymyśleniu ogólnego tematu filmu i wybraniu postaci uczniowie wybierają dwa różne plany (spośród omówionych w podręczniku) i rysują pastelami olejnymi lub suchymi na kartkach formatu A4 lub A3 dwa różne kadry: jeden, na którym widać świat, otoczenie związane z wybraną postacią oraz drugi – duże zbliżenie, na którym widać rysy twarzy i przeżycia filmowego bohatera. Uczniowie odpowiednio komponują tak zaplanowane dwa różne kadry filmowe. Nauczyciel pomaga, doradza, robi korekty, przypomina, żeby uczniowie pamiętali i starali się oddać w szkicach cechy postaci i ogólny nastrój miejsca akcji filmu. Nauczyciel może stwierdzić, że posługiwanie się rysunkiem, daje uczniom większą wolność twórczą niż wykonanie zdjęć, ponieważ mogą puścić wodze fantazji i zaplanować

miejsce akcji filmu w dowolnie skomplikowanej scenografii, np. w kosmosie, zagadkowej jaskini, świecie przyszłości, oraz wymyślić oryginalny kostium postaci filmowej.

Podsumowanie – komentarz: Uczniowie umieszczają w wyznaczonym miejscu swoje ujęcia z planu filmowego. Omawiają znaczenie obu rodzajów ujęć filmowych. Następnie wybierają najciekawsze ich zdaniem pomysły. Nauczyciel powraca do złożonego charakteru filmu i związanych z nim ludzi wielu zawodów. Prosi uczniów o przypomnienie twórców filmu i innych istotnych jego elementów (np. scenariusza, montażu, dźwięku). Nauczyciel pyta:

- Czy zawsze filmowi towarzyszył dźwięk? Jakie były pierwsze filmy? Jak nazywamy takie kino? Uczniowie porządkują stanowiska pracy i całą salę. Nauczyciel określa, jakie materiały plastyczne będą potrzebne na następnej lekcji plastyki. Propozycje rozwinięcia tematu na zajęciach koła plastycznego
- Widziane przez dziurkę od klucza
- Obrazy wśród liści, widoki ujęte przez liście wielkiego drzewa – zbliżenia i plan ogólny.